

Jönköpings kommun
kontaktcenter@jonkoping.se

2023-10-17

1 (6)

Dnr-2022:8799

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av det specialpedago-
giska arbetet för att stödja lärare inom garantin
för tidiga stödinsatser vid Ribbaskolan i
Jönköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Ribbaskolan avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser. Granskningen genomfördes under vårterminen 2023.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 8 maj 2023, dnr 2022:8799.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Ribbaskolan senast den 29 september 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Jönköpings kommun har inkommit med en sådan redovisning den 8 september 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Ytterligare kvalitetshöjande åtgärder behövs.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar därmed granskningen, men kommer att fortsätta följa verksamheten i sin samlade risk- och väsentlighetsanalys.

Bakgrund

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde

- Utveckla samsyn för hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas utifrån målsättningen med garantin

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har tagit fram rutiner för garantin för tidiga stödinsatser. Rutinen innefattar när samråd ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens och hur arbetet med garantin är integrerad i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Rutinerna ingår även i elevhälsoteamets årsjul. De olika begrepp som ingår i garantin såsom indikation och samråd har definierats och diskuterats för att det inte ska råda några oklarheter kring vad de betyder och innebär. Huvudmannen menar att genom att skolan nu arbetar systematiskt med garantin innebär det att det finns väl förankrade rutiner och en gemensam förståelse för begrepp och själva syftet med garantin. Huvudmannen menar också att en högre måluppfyllelse avseende elevernas kunskaper när det gäller läsa, skriva och räkna förväntas. Personal med specialpedagogisk kompetens och lärarnas kompetens inom området förväntas också öka. Skolan förväntas upptäcka behov av stödåtgärder tidigt inom området läsa, skriva och räkna. Skolinspektionens bedömning är att nämnda rutiner kan bidra till att fånga upp de elever som uppvisar indikation på att inte nå kriterier för bedömning.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde

- Utveckla arbetet med de obligatoriska samråden inom garantin så att den samlade kompetensen tas tillvara och lärarna ges stöd att utveckla undervisningen.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har tagit fram rutiner för de olika samråden mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens som ingår i arbetet inom garantin för tidiga stödinsatser. Huvudmannen menar att vidtagna åtgärder kommer att innebära att elevernas behov av stödåtgärder upptäcks tidigt och att adekvata stödåtgärder sedan sätts in i samråd, samt att uppföljning sker på ett regelmässigt och systematiskt sätt. Skolinspektionens bedömning är att nämnda åtgärder kan bidra till att den samlade kompetensen tas tillvara, däremot kan Skolinspektionen inte bedöma huruvida nämnda åtgärder bidrar till att lärarna ges stöd att utveckla undervisningen, eftersom en sådan redovisning saknas.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Thuring.

I handläggningen av ärendet har även Anna-Carin Kostic, föredragande utredare, medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartläggnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.¹

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.²

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.³

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.

¹ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

² 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

³ 3 kap. 4 b § skollagen.

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven. Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.⁴

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.⁵

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.⁶

⁴ 3 kap. 4 a § skollagen.

⁵ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

⁶ Prop. 2017/18:195 s. 86.

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.⁷ Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁸

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt hjälp de behöver. Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.⁹

⁷ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

⁸ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

⁹ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.